

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh NARIADENIE RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o prístup Európskej prokuratúry a Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) k informáciám o dani z pridanej hodnoty na úrovni Únie

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LPEU/2025/692>

Materiál v pripomienkovom konaní do 09.04.2026.

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo financií SR.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Týmto návrhom sa navrhuje zriadenie prístupu pre vybraných zamestnancov Európskej prokuratúry (EPPO) a Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) k údajom o dani z pridanej hodnoty (DPH), ktoré sa vymieňajú na úrovni EÚ podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 904/2010. Ide o údaje o cezhraničných transakciách v rámci EÚ, ktoré sa v súčasnosti vymieňajú cez systémy VIES, údaje, ktoré členské štáty zasielajú do centrálnej databázy CESOP a údaje, ktoré majú členské štáty k dispozícii zo systému Surveillance. V rámci návrhu nariadenia 904 sa navrhuje prístup do týchto systémov na úrovni členských štátov; od roku 2030 po zmene IT štruktúry systému VIES na centrálny VIES sa navrhuje prístup pre obe inštitúcie do tohto centrálného systému. Okrem toho sa v návrhu nariadenia 904 navrhuje predkladanie informácií pre EPPO a OLAF, ktoré sú relevantné v súvislosti s náznakmi podvodu na DPH a ktoré predkladajú členské štáty prostredníctvom svojich styčných úradníkov v rámci siete Eurofisc a na základe rizikovej analýzy TNA

Postoj RÚZ k materiálu

Týmto návrhom sa navrhuje zriadenie prístupu pre vybraných zamestnancov Európskej prokuratúry (EPPO) a Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) k údajom o dani z pridanej hodnoty (DPH), ktoré sa vymieňajú na úrovni EÚ podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 904/2010. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky, v ktorých navrhuje upraviť pozíciu SR tak, aby bolo jednoznačne a dostatočne konkrétne vymedzené, ku ktorým kategóriám údajov sa udeľuje prístup, vrátane rozsahu sprístupňovaných údajov a boli poskytnuté záruky na ochranu údajov, vrátane primeranej ochrany obchodne citlivých informácií podnikateľských subjektov.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 1. Zhodnotenie vplyvu návrhu na Slovenskú republiku

Navrhujeme do návrhu stanoviska uviesť, že návrh bude mať nepriamy negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie:

Návrh môže mať nepriamy negatívny vplyv najmä z hľadiska ochrany obchodne citlivých údajov, právnej istoty a možného zvýšenia administratívnej záťaže v dôsledku súčinnosti pri vyšetrovaniach. Hoci návrh nariadenia priamo neukladá nové povinnosti podnikateľom, jeho implementácia môže viesť k častejšiemu využívaniu údajov podnikateľských subjektov v rámci vyšetrovaní, čo môže mať praktické dopady na ich fungovanie.

2. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 1. Zhodnotenie vplyvu návrhu na Slovenskú republiku (vymedzenie kategórie údajov, ku ktorým bude udelený prístup), str. 4

Navrhujeme, aby Slovenská republika pri rokovaniach dôraznejšie presadzovala, aby vo vykonávacom akte bolo jednoznačne a dostatočne konkrétne vymedzené, ku ktorým kategóriám údajov sa udeľuje prístup, vrátane rozsahu sprístupňovaných údajov.

Odôvodnenie:

Keďže konkrétne vymedzenie kategórií údajov a rozsahu prístupu má byť upravené až vo vykonávacom akte, v súčasnosti nie je zjavné, aké konkrétne údaje budú predmetom sprístupňovania. Takýto stav môže vytvárať právnu

neistotu pre podnikateľské subjekty, ktorých údaje môžu byť predmetom sprístupnenia, a zároveň zvyšuje riziko neprimeraného zásahu do ich práv, vrátane ochrany obchodného tajomstva. Z tohto dôvodu považujeme za dôležité, aby Slovenská republika pri rokovaní dôraznejšie presadzovala, aby vykonávací akt obsahoval jednoznačné a dostatočne konkrétne vymedzenie kategórií údajov a rozsahu sprístupňovaných informácií.

3. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 1. Zhodnotenie vplyvu návrhu na Slovenskú republiku (vymedzenie kategórie údajov, ku ktorým bude udelený prístup), str. 4

Žiadame, aby Slovenská republika pri rokovaní dôrazne presadzovala ochranu a zabezpečenie údajov, ku ktorým bude udeľovaný prístup, a trvala na tom, aby nariadenie obsahovalo jasné a dostatočné záruky na ochranu údajov, vrátane primeranej ochrany obchodne citlivých informácií podnikateľských subjektov.

Odôvodnenie:

Zabezpečenie ochrany údajov a prevencia ich zneužitia predstavuje v tomto prípade kľúčovú otázku. Údaje v oblasti DPH môžu obsahovať informácie o obchodných vzťahoch a transakciách podnikateľských subjektov, ktorých sprístupnenie bez primeraných záruk môže predstavovať riziko pre ochranu obchodného tajomstva a negatívne ovplyvniť hospodársku súťaž alebo postavenie podnikateľov na trhu.

Považujeme za nevyhnutné, aby nariadenie explicitne zakotvovalo princíp minimalizácie údajov a prístup k údajom výlučne na základe princípu „need-to-know“, ako aj primerané kontrolné a monitorovacie mechanizmy na strane členských štátov a dotknutých inštitúcií. Takéto záruky by prispeli k tomu, aby spracúvanie a sprístupňovanie údajov bolo obmedzené len na nevyhnutný rozsah a podliehalo primeranej kontrole.

4. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 2. Pozícia SR (prístup k údajom), str. 5

Žiadame doplniť požiadavku na presnejšie vymedzenie údajov, kategórií a rozsahu prístupu aj o jasné vymedzenie účelov, na ktoré môžu byť údaje sprístupnené, a zároveň požadujeme, aby Slovenská republika túto požiadavku aktívne presadzovala pri rokovaní o návrhu.

Odôvodnenie:

Žiadame, aby Slovenská republika pri rokovaní o návrhu presadzovala, aby boli v nariadení jednoznačne vymedzené účely, na ktoré môžu byť údaje o DPH sprístupňované orgánom EPPO a OLAF, a aby právna úprava obsahovala primerané záruky zabráňujúce ich využívaniu nad rámec týchto účelov.

Máme za to, že rozšírenie využívania údajov z administratívnych na trestnoprávne účely predstavuje zásadný zásah do princípu účelového viazania údajov a môže oslabiť dôveru podnikateľských subjektov v daňový systém. Z tohto dôvodu považujeme za dôležité, aby právna úprava obsahovala jasné vymedzenie účelov sprístupnenia údajov a primerané právne záruky proti ich ďalšiemu využívaniu nad rámec pôvodne stanoveného účelu.

5. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 2. Pozícia SR, str. 5

Žiadame doplniť pozíciu SR tak, aby okrem spresnenia okruhu oprávnených úradníkov EPPO a OLAF požadovala aj zakotvenie jasných pravidiel pre kontrolu a audit prístupov k údajom, vrátane určenia zodpovednosti a prípadných sankcií za neoprávnený prístup a mechanizmov nápravy.

Odôvodnenie:

Z pohľadu podnikateľských subjektov je nevyhnutné zabezpečiť, aby prístup k ich údajom bol transparentný a kontrolovateľný. Právna úprava by preto mala obsahovať jasné pravidlá pre evidenciu, kontrolu a audit prístupov k údajom zo strany EPPO a OLAF, ako aj účinné mechanizmy na vyodenie zodpovednosti v prípade neoprávneného prístupu. Zároveň by mali existovať primerané prostriedky ochrany a nápravy v prípade porušenia týchto pravidiel.

6. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 2. Pozícia SR (ochranné opatrenia), str. 5

Navrhujeme doplniť do stanoviska SR požiadavku na zabezpečenie vysokého štandardu kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov pri implementácii prístupov, vrátane pravidelného auditu a testovania bezpečnosti systémov.

Odôvodnenie:

Rozšírenie prístupov k údajom zvyšuje riziko kybernetických incidentov, ktoré môžu mať v prípade úniku citlivých údajov významný dopad na podnikateľské subjekty. Preto považujeme za nevyhnutné, aby právna úprava obsahovala primerané bezpečnostné štandardy a pravidelné kontrolné mechanizmy na ochranu spracúvaných údajov.

7. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 2. Pozícia SR, str. 5

Navrhujeme doplniť návrh stanoviska v časti 2. Pozícia Slovenskej republiky tak, aby SR presadzovala doplnenie mechanizmu spätnej väzby do nariadenia, ktorý by umožnil informovanie členských štátov, prípadne dotknutých subjektov, o využití poskytnutých údajov, pokiaľ by to neohrozilo účel vyšetrovania.

Odôvodnenie:

Zvýšenie transparentnosti pri využívaní údajov by mohlo prispieť k posilneniu dôvery podnikateľského prostredia v mechanizmy boja proti podvodom a zároveň k väčšej právnej istote dotknutých subjektov. Mechanizmus spätnej väzby by zároveň umožnil členským štátom lepšie sledovať, ako sú údaje poskytnuté v rámci administratívnej spolupráce využívané, a tým posilniť kontrolu nad ich ďalším spracúvaním. Takéto riešenie by mohlo prispieť aj k efektívnejšej ochrane obchodne citlivých informácií a k zabezpečeniu toho, aby boli údaje využívané výlučne na účely, na ktoré boli sprístupnené.

Máme za to, že zavedenie mechanizmu spätnej väzby by mohlo podporiť aj väčšiu zodpovednosť orgánov, ktoré s údajmi pracujú, a k posilneniu dôvery medzi členskými štátmi pri výmene citlivých informácií. Transparentnejšie informovanie o využití údajov by mohlo napomôcť aj lepšiemu vyhodnocovaniu efektívnosti systému administratívnej spolupráce v oblasti DPH a prispieť k identifikácii prípadných nedostatkov v praxi.

8. Zásadná pripomienka k časti II. Stanovisko SR 2. Pozícia SR, str. 5

Žiadame doplniť návrh stanoviska v časti 2. Pozícia SR tak, aby Slovenská republika pri rokovaníach o návrhu presadzovala začlenenie opatrení na minimalizáciu nepriamych administratívnych dopadov na malé a stredné podniky, najmä v súvislosti s ich možnou súčinnosťou pri preverovaní transakcií.

Odôvodnenie:

Malé a stredné podniky majú spravidla obmedzené personálne a administratívne kapacity na zvládanie dodatočných požiadaviek, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku rozšíreného prístupu orgánov, ako sú EPPO a OLAF, k údajom o DPH. Poskytovanie súčinnosti pri preverovaní transakcií môže v praxi predstavovať dodatočnú administratívnu záťaž, ktorá môže byť pre MSP výraznejšia než pre veľké podniky. Preto považujeme za vhodné, aby návrh právnej úpravy zohľadňoval špecifiká MSP a obsahoval primerané opatrenia na minimalizáciu týchto nepriamych dopadov.

9. Zásadná pripomienka k časti III. Vplyvy na vybrané oblasti , 1. Vybrané vplyvy materiálu, Vplyv na podnikateľské prostredie, str. 5

Navrhujeme upraviť vyhodnotenie vplyvov na podnikateľské prostredie a uviesť vplyv ako „negatívny“, resp. doplniť kvalitatívny opis nepriamych vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie:

Návrh nariadenia predpokladá rozšírenie prístupu orgánov EPPO a OLAF k údajom o DPH, ktoré môžu obsahovať aj obchodne citlivé informácie podnikateľských subjektov. Takéto rozšírenie prístupu môže mať nepriamy dopad na podnikateľské prostredie, napríklad vo forme zvýšenej administratívnej záťaže (napr. poskytovanie súčinnosti pri preverovaní), ako aj zvýšených nárokov na interné kontrolné a compliance mechanizmy podnikateľských subjektov. V praxi môže vzniknúť potreba zavedenia dodatočných interných postupov na ochranu citlivých údajov, riadenie prístupov k informáciám či evidenciu komunikácie s príslušnými orgánmi. Tieto opatrenia môžu predstavovať dodatočné organizačné a administratívne náklady, ktoré by mali byť v doložke vybraných vplyvov zohľadnené aspoň na kvalitatívnej úrovni.

10. Zásadná pripomienka k časti III. Vplyvy na vybrané oblasti str. 6

Žiadame doplniť identifikované negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie podľa Jednotnej metodiky posudzovania vybraných vplyvov a v nadväznosti na túto zmenu zabezpečiť predloženie návrhu predbežného stanoviska na posúdenie do predbežného pripomienkového konania (PPK).

Odôvodnenie:

Máme za to, že návrh nariadenia bude mať nepriamy negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, najmä v súvislosti s rozšírením prístupu orgánov, ako sú EPPO a OLAF, k údajom o DPH a s možnou súčinnosťou podnikateľských subjektov pri preverovaní transakcií. Takéto rozšírenie prístupov môže v praxi viesť k zvýšeniu administratívnej záťaže podnikateľských subjektov, ako aj k potrebe zavedenia dodatočných interných kontrolných a compliance mechanizmov. Z uvedeného dôvodu považujeme za potrebné tieto vplyvy identifikovať v súlade s Jednotnou metodikou posudzovania vybraných vplyvov a návrh predbežného stanoviska predložiť na posúdenie do predbežného pripomienkového konania (PPK).

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LPEU/2025/692>